

LAUSUNTO ALKOHOLILAIN KOKONAISUUDISTUKSESTA

Olutmedia Oy:n toimitusjohtaja Heino Tiilikainen esittää, että seuraavat näkökannat otetaan huomioon alkoholilain kokonaisuudistusta tehtäessä.

Heino Tiilikainen on toiminut olutkulttuurin parissa 25 vuotta.

- Suomen Olutseuran hallituksen jäsenenä, hallituksen puheenjohtajana ja kunniapuheenjohtajana vuodesta 1996.
- Tiilikainen toimi Olutliitto ry:n perustavan kokouksen koollekutsujana ja puheenjohtajana 3.3.2000 sekä liiton varapuheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä toistakymmentä vuotta.
- OlutPOSTI -lehden päätoimittajana ja sekä kuva- ja erikoistoimittajana vuodesta 2001 alkaen.
- Olutfestivaalien Tummien Oluiden Tori Tampereella vv. 1996-2006 järjestäjäorganisaatiossa ja Sadonkorjuu Tummat Oluet Taidetehtaalla Porvoossa 2006-2012 pääorganisaattorina.
- Olutkouluttajana, oluttuomaroijana ja olutarvioiden kirjoittajana

Yleistä

Ministeriön näkemys alkoholipolitiikan nykytilasta sekä virallisen alkoholipolitiikan tavoitteista antaa aihetta kritiikkiin. Esitys pyrkii listaamaan vain kielteisiä ilmiöitä jättäen samalla pois alkoholin myönteiset terveydelliset ja sosiaaliset puolet sekä vähättelee kulttuurillisia muutoksia juomatapoihin.

On epäloogista, ettei suorastaan tekopyhää, että lain tarkoituksena on määriteltä pelkästään alkoholin käytön haittojen ehkäisy, mutta silti se mahdollistaisi muun muassa vahvempien limuviinon myynnin ruokakaupassa ja ravintoloiden aukiolon aamuun asti. Esimerkiksi Alkon nykyistä pidemmät aukioloajat eivät palvele tarkoitusta kohentaa sosiaalista alkoholinkäyttöä ja parantaa ravintoloiden toimintaedellytyksiä.

4,7% -> 5,5 % muutos on askel oikeaan suuntaan

Lakiehdotus on oluenkuluttajan kannalta askel oikeaan suuntaan. Ehdotus herätti aluksi paljon myönteisiä ajatuksia, mutta tarkempi perehtyminen luonnokseen paljasti siinä useita oluenharrastajan ja alan toimijoiden kannalta ikäviä sudenkuoppia. Tuntuu, että kuluttajat - etenkin oluenkuluttajat - on unohdettu ja tilalle tuotu vastakkainasettelu elinkeinoelämä vs. terveyspolitiikka.

- *Todellinen muutos järkevään olutpolitiikkaan vaatii kaikkien oluiden myynnin siirtoa vähittäistavarakauppaan vahvuudesta riippumatta, ilman nykyistä ja ehdotettua keinotekoista prosenttirajaa.*

Pienpanimoiden ja ravintoloiden ulosmyyntioikeus

Pienpanimoiden vuosituotannon raja on jo määritelty lakiin. Lakiehdotuksen kaavailu uudesta käsityöläispanimorajasta on täysin vailla perusteita. Terminä käsityöläispanimo on keinotekoinen, ja uusien byrokraattisten rajoitusten laatiminen on vastoin hallituksen esitystä. Lakiesityksessä on käytettävä nykyistä 15 miljoonan litran vuosittaista rajaa.

Lakiehdotus nykyisessä muodossaan estäisi pienpanimotoiminnan kehitystä. Se pysäyttäisi aiheet investoida olutkulttuuria ja ruokamatkailua edistäviin hankkeisiin - panimot eivät voi ottaa riskiä, että uusi raja ylittyy pian investointien jälkeen. Ei ole myöskään syytä rajata isoa osaa toimivista pienpanimoista ulosmyyntioikeuden ulkopuolelle.

- *Pienpanimoille on sallittava kaikkien valmistuspaikalla tuotettujen oluiden myynti suoraan asiakkaille vahvuudesta riippumatta, ilman nykyistä ja ehdotettua keinotekoista prosenttirajaa.*

Ravintoloille on kaavailtu mahdollisuutta myydä enimmillään 5,5 % vahvuisia alkoholijuomia asiakkaille mukaan kauppojen aukioloaikojen puitteissa.

Ehdotus on myönteinen avaus olutharrastajan kannalta ja olutkulttuurin edistämisen puolesta. Useat olutravintolat teettävät omia oluita pienpanimoilla ja moni ravintola harrastaa omaa maahantuontia ja siten tuovat vaihtoehtoja kuluttajan saataville sekä rikastavat osaltaan olutkulttuuria.

Ehdotus on oikeansuuntainen, mutta riittämätön.

Ensinnäkin, 5,5 %:n raja on jälleen todettava keinotekoiseksi ja perusteettomaksi, varsinkin ravintolaympäristössä, jossa valtaosa juomista on kyseistä rajaa vahvempia. Toiseksi, ko. raja blokkaa pois ison osan eri tyyliä oluita, jotka kuuluvat olutharrastajien suosikkeihin. Edellä mainitut erikoisolut kuuluvat jo hintansa puolesta sellaiseen marginaaliin, ettei niiden myynti ravintolasta ulos aiheuta riskiä alkoholiongelmien kasvamiseen.

- *Ehdotan, että laissa sallitaan ravintoloille kaikkien alle 22 %:n alkoholijuomien ulosmyynti suoraan asiakkaille. Hanaoluita on lupa myydä myös asiakkaan omaan astiaan.*

Vapaassa maassa jokaisella on oltava oikeus valita oluen ja muiden alkoholijuomien ostopaikkansa oli se sitten pienpanimo, vähittäistavarakauppa, nettikauppa tai ravintola.

Anniskeluluvat

Myönteisenä asiana näkisin 19 §:n antaman mahdollisuuden cateringilmoituksella saada anniskella lain esitöissä kuvatulla tavalla tietyn alueen /paikkakunnan kokous- ja juhlatiloissa ja vastaavilla alueilla.

”Edellä 18 §:n 1 momentin estämättä se, jolle on myönnetty anniskelulupa, saa ilmoituksen perusteella anniskella tapahtuma-, kokous- ja juhlatiloissa ja vastaavilla alueilla, jos ne on ennakolta hyväksytty tätä tarkoitusta varten anniskelualueeksi (cateringilmoitus). Anniskelusta tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle kolme vuorokautta ennen tilaisuuden alkua. Tilojen ja alueen hyväksymisestä cateringilmoituksia varten sekä tilaisuudesta ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.”

- *Kuinka käytännössä asia toimii, riippuu tulevan asetuksen sisällöstä ja mahdollisista määrättävistä lupamaksuista.*

Heino Tiilikainen

OLUTMEDIA OY

Raatihuoneenkatu 19 B 2

06100 PORVOO

040 1520 818

heino.tiilikainen@olutmedia.info

www.olutmedia.info